Temat: **Etyka w biznesie**

Lekcje przeprowadzono w klasach: VII A, VII B, VII C, VII D, VII E, VIII c -138.

w dniach 23.03- 25.03. 2021r.

Autor scenariusza: Ewa Felis

Cel: uświadomienie uczniom, że bez działań etycznych nie można osiągnąć sukcesu w prowadzeniu biznesu.

Cele szczegółowe:

- uczeń zna i rozumie pojęcie: reguła 3E
- potrafi wskazać działania etyczne i nieetyczne w biznesie
- zna organizacje w Polsce, które zajmują się promowaniem etyki biznesu
- rozumie słowa Jezusa „ „***Kto w drobnej rzeczy jest wierny, ten i w wielkiej będzie wierny; a kto w drobnej rzeczy jest nieuczciwy, ten i w wielkiej nieuczciwy będzie" Łk 16, 10***
- zna historię i moralne przesłanie przedsiębiorcy R. Kluski

1. **Co to jest Reguła 3E w zarządzaniu przedsiębiorstwem?**

Zadaniem uczniów jest odgadnięcie 3 filarów dobrze prosperującego przedsiębiorstwa.

Nazwa tych filarów zaczyna się od litery E.

Wśród propozycji podawanych przez uczniów znalazły się: edukacja, energetyka, empatia, ekologia, a także ekonomia, etyka i efektywność.

Zgodnie z przemyśleniami K. Olejniczak z Politechniki Częstochowskiej, zapisanymi w artykule *Reguła 3E w zarządzaniu przedsiębiorstwem: e*fektywność, ekonomiczność, etyczność

są trzema filarami, wartościami wzajemnie się uzupełniającymi w dobrze prosperującym przedsiębiorstwie.

2. **Etyka w biznesie**

Zadaniem uczniów jest wskazanie zachowań etycznych i nieadekwatnych w biznesie.

Poniżej zaprezentowano pracę uczniów z klas VII i VIII c.

Zachowania etyczne w biznesie	zachowania nieetyczne w biznesie
Klasa VII E	
- ZACHOWANIE TAJEMNICY SŁUŻBOWEJ	**- NIEWYWIĄZYWANIE SIĘ ZE ZOBOWIĄZAŃ WOBEC INNEJ FIRMY**
- SZCZEROŚĆ WOBEC PRACOWNIKÓW-	**- NIEOBECNOŚĆ W PRACY**
- SZACUNEK WOBEC INNYCH	**- NAUŻYWANIE STANOWISKA**
- DOBRA ATMOSFERA W PRACY	**- BRAK WYPŁATY, ZANIŻENIE WYPŁATY**
- KULTURA OSOBISTA	**- ZAWYŻANIE CEN**
	- OSZUSTWA
	- NIEKULTURALNE ZACHOWANIE WOBEC PRACOWNIKA, KLIENTA
Klasa VIIIC	
- POMOC FUNDACJOM CHARYTATYWNYM	**- OSZUSTWA**
- DODATKOWA PŁACA	**- ZAWYŻANIE CEN**
- ODPROWADZANIE PODATKÓW	**- OSZUSTWA PODATKOWE**
- SZACUNEK DO PRACOWNIKA	**- NIEADEKWATNE WYNAGRODZENIE**
- POMAGAM ROZWIJAĆ SIĘ PRACOWNIKOWI: KURSY, SZKOLENIA	**- OCZERNIANIE KONKRENCJI W OCZACH KLIENTA**
	- MOBBING
	- PONIŻANIE PRACOWNIKA
	- KRADZIEŻ
Klasa VII A	**- wykorzystywanie biednych społeczeństw do tańszej produkcji**
szanowanie pracownika	**- faworyzowanie konkretnego pracownika**
- wspieranie lokalnych produktów	**- uprzedzenia ze wzg. na rasę, religię,**
- płacenie podatków	**- nadużywanie swojego stanowiska**
- uczciwa zapłata (pensja)	**- oszustwa**
- miła atmosfera pracy	

	- sprzedawanie wadliwych produktów **- niepłacenie podatków**
Klasa VII B **- WŁASCIWE TRAKTOWANIE PRACOWNIKA** **- TERMINOWE WYPŁTY** **- ODPROWADZANIE PODAKTÓW** **- WŁAŚCIWE INWETYCJE** **- KSZTALCENIE PRACOWNIKA**	**- ZŁE TRAKTOWANIE PRACOWNIKÓW** **- ZŁE INWETYCJE** **- BRAK WYPŁATY DLA PRACOWNIKÓW** **- OSZUSTWA PODATKOWE** **- KRADZIEŻE** **- ZŁA PRACA**
Klasa VII C **- pomoc pracownikowi** **- uczciwość** **- sprawiedliwe traktowanie pracownika** **- przykładna praca** **- szacunek do pracownika** **-**	**kradzież** **- plagiat** **- oszustwo** **- złe traktowanie pracownika** **- mobbing** **- zatrudnienie na „czarno” - bez umowy** **- nieuczciwa praca pracownika**
Klasa VII D **- wolna konkurencja** **- szacunek do pracownika, pracodawcy** **- uczciwa praca** **- uczciwa płaca**	**mobbing** **- oszustwo** **- nadużywanie stanowiska** **- niewypłacanie pracownikom pensji** **- niepłacenie podatków**

Po wykonaniu pracy uczniowie mogli sprawdzić i porównać swoją pracę w zapisami z podręcznika *Przedsiębiorczość w praktyce, Poznań 2014r. (tekst został udostępniony w linku poniżej)*

http://www.podrecznik.edugate.pl/5-przedsiebiorstwo/5-11-etyka-w-biznesie/

nieetyczne zachowania w biznesie, do których zaliczamy:

- nadużywanie stanowiska

- ukrywanie realnych dochodów przed organami administracji państwowej
- celowe hamowanie rozwoju firm, aby zapobiec ustaleniu wyższych progów podatkowych
- niedotrzymywanie zobowiązań
- mobbing
- dyskryminacja
- korupcja
- zatruwanie środowiska
- zawyżanie cen
- oszukiwanie pracowników

III. **Rozmowa z uczniami jak można przeciwdziałać zachowaniom nieetycznym w biznesie**

W wielu krajach powstają organizacje zajmujące się promowaniem etyki biznesu.

W Polsce są to m.in. **Polska Rada Biznesu** (PRB), **Polskie Stowarzyszenie Etyki Biznesu** PSEB) oraz **Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych** (PKPP).

IV. **Ważne jest kształtowanie postaw etycznych od siebie samego.**

Uczniowie, wyobrażają sobie, że zarządzają przedsiębiorstwem. Mogą na kierownicze stanowisko wybrać człowieka, który jest bardzo inteligentny jednak nie zawsze uczniowie postępuję, lub pracowitego i zawsze uczciwego pracownika.

Czy reguła, którą zostawił dla nas w Piśmie Świętym Pan Jezus uczy „***Kto w drobnej rzeczy jest wierny, ten i w wielkiej będzie wierny; a kto w drobnej rzeczy jest nieuczciwy, ten i w wielkiej nieuczciwy będzie" m***oże być dla nas pomocą?

Większość uczniów wybrała opcję, że zatrudnią człowieka uczciwego, który wykonywał wiernie swoje obowiązki. Niewielka ilość uczniów – odpowiedziała – nie wiem.

V. **Uczniowie zapoznają się z historią** przedsiębiorcy Romana Kluski. Na podstawie Jego wypowiedzi (link poniżej, minuta od 1-6)
https://www.youtube.com/watcv=DVVCKkOYPqQ

zostało dokonane posumowanie treści lekcji.

Tytuł wykładu R. Kluski *Etyka czynnikiem sukcesu w biznesi*e został jednogłośnie przyjęty przez uczniów *– jako konkluzja lekcji.*

Literatura pomocnicza:

https://sbc.org.pl/Content/107863/19_K.Olejniczak_Regula_E3_jako_podstawa....pdf

http://www.podrecznik.edugate.pl/5-przedsiebiorstwo/5-11-etyka-w-biznesie/

http://www.uwm.edu.pl/elk/publikacje/wp-content/uploads/2020/01/02_Kucharski-A.pdf

dodatkowe źródła

https://www.youtube.com/watch?v=DVVCKkOYPqQ